

Cirkulärnr: 2001:65
Diariernr: 2001/1011
P-cirknr: 2001-2:24
Nyckelord: Pension
Handläggare: Anders Mellberg
Sektion/Enhet: Arbetsgivarpolitiska sektionen
Datum: 2001-06-18
Mottagare: Kommunstyrelsen
Personal
Rubrik: Bestämmelser om pension och avgångsersättning för förtroendevalda
Bilagor: Bestämmelser (2001-06-15) om pension och avgångsersättning för förtroendevalda
Kommentarer till Bestämmelser om pension och avgångsersättning för förtroendevalda (PM 2001-06-15)

2001-2:24

Nyckelord: Pension

*Arbetsgivarpolitiska sektionen
Anders Mellberg*

2001-06-18

Kommunstyrelsen
Personal

Bestämmelser om pension och avgångsersättning för förtroendevalda

Kommunförbundets styrelse har den 15 juni beslutat

att godkänna förslag till Bestämmelser om pension och avgångsersättning för förtroendevalda (**bilaga 1**) för tillämpning på förtroendevald som innehar uppdrag efter 2002-12-31 och

att sända ut bestämmelserna till kommunerna som underlag för lokala beslut.

Landstingsförbundets styrelse har samma dag beslutat motsvarande.

Bakgrund

Förbundsstyrelsen har med tillämpning fr.o.m. den 1 januari 1988 rekommenderat kommunerna ett normalpensionsreglemente benämnt PRF-KL. Information härom har lämnats i cirkulär 1987:126. Därefter har rekommenderats vissa ändringar enligt cirkulär 1992:9, 1993:33 och 1995:38. För förtroendevald som tillträtt sitt heltidsuppdrag före 1983-01-01 har äldre bestämmelser, KPRF, rekommenderats att äga fortsatt giltighet.

Med anledning av att det har beslutats om omfattande ändringar i såväl det allmänna pensionssystemet som andra tjänstepensionssystem har förbundskansliet gjort en översyn av PRF-KL. Ytterligare skäl till översynen är ett antal problemfall som kommuner anmält till kansliet.

Nya bestämmelser om pension (PBF) och avgångsersättning fr.o.m. 2003-01-01

Det förslag som styrelsen godkänt (**bilaga 1**) bygger på *ett i princip och därmed i huvudsak* oförändrat PRF-KL. Ändrade bestämmelser har främst sin orsak i

ändrad lagstiftning men är också en följd av uppfattningar som framförts till kansliet.

De nya pensionsbestämmelserna benämns PBF.

Ändringarna kan sammanfattas som:

- på lika villkor för heltids- och deltidssysselsatta
- fyllt 50 år villkor för rätt till visstidspension
- nya bestämmelser om avgångsersättning (för den som inte får rätt till visstidspension pga. åldersvillkoret)
- ändrad samordning med allmän pension
- upphörd tidssamordning med annan tjänstepension
- viss redaktionell översyn.

Ytterligare en ändring av formell art är att det numera krävs ansökan från den förtroendevalde för att få rätt till pension.

I bifogad PM 2001-06-15 (**bilaga 2**) kommenteras ändringar i förhållande till PRF-KL mer i detalj.

Beträffande bestämmelserna om samordning med allmän pension kommer dessa att utarbetas först efter det att pågående avtalsförhandlingar om motsvarande ändringar i PA-KL avslutats. Det förutsätts att bestämmelserna i PBF blir likalydande med ny lydelse av PA-KL § 14. Utformningen härav kan innebära att även andra berörda textdelar måste korrigeras. Kansliet återkommer således i denna fråga.

De nya bestämmelserna är utformade för att kunna tillämpas på förtroendevalda som innehar uppdrag efter 2002 års val, dels de som nyttillträder januari 2003 eller förtida under november 2002, dels de som omfattas av PRF-KL 2002-12-31 och som kvarstår i uppdrag därefter. För den sistnämnda gruppen finns särskilda övergångsbestämmelser i syfte att vissa nuvarande bestämmelser skall fortsätta att gälla (t.ex. rätt till visstidspension utan åldersvillkor).

Förslag till ändringar i PRF-KL

För förtroendevalda som avgått från sitt uppdrag före 2003-01-01 gäller nuvarande PRF-KL och dess föregångare KPRF även fortsättningsvis.

Förändringar erfordras i PRF-KL:s bestämmelser om samordning med allmän pension pga. ändrad lagstiftning fr.o.m. 2003-01-01. På samma sätt som för PBF kommer ändrade bestämmelser att utarbetas först efter det att pågående förhandlingar om motsvarande ändringar i PA-KL avslutats.

Av administrativa skäl kommer också att föreslås ändringar fr.o.m. 2003-01-01 i samordningsbestämmelser med annan tjänstepension. Dessa ändringar överensstämmer helt med vad som fr.o.m. 1998-07-01 genomförts för PA-KL och som återfinns i övergångsbestämmelser till PBF.

Några motsvarande ändringar i KPRF bedöms i dag inte vara erforderliga.

Kansliet återkommer i dessa frågor.

Lokala beslut

Enligt kansliets uppfattning kan kommunen redan nu fatta principiellt beslut om nya bestämmelser om pension och avgångsersättning och därefter, så snart det är möjligt, tillföra bestämmelser i PBF om samordning med allmän pension. Vid detta senare tillfälle kan beslut också tas om ändringar i gällande PRF-KL.

I enlighet med de förslag till beslut som Kommunförbundet tidigare meddelat föreslås att kommunen beslutar:

- att** Bestämmelser om pension och avgångsersättning för förtroendevalda (bilaga) gäller fr.o.m. 2003-01-01 för förtroendevald som innehar uppdrag efter 2002-12-31,
- att** ovanstående bestämmelser om pension senare skall kompletteras avseende § 14 och de övriga delar som berörs därav, och
- att** PRF-KL upphör att gälla fr.o.m. 2003-01-01 för sådan förtroendevald som omfattas av ovanstående bestämmelser.

För tillämpningen av PBF § 10 mom. 3, som rör samordningen mellan visstidspension och inkomster, krävs också ett beslut om storleken på talet X, t.ex. enligt följande förslag:

- att** talet X i PBF § 10 mom. 3 första stycket skall utgöra __ prisbasbelopp.

PBF med tillhörande övergångsbestämmelser är utformade utifrån att de förtroendevalda tillträder den 1 januari 2003. För sådan kommun där fullmäktigeledamöter tillträder i november 2002 (förtida tillträde) föreslås att kommunen även beslutar:

- att** ovanstående bestämmelser skall i stället för PRF-KL gälla fr.o.m. tillträdet för sådan förtroendevald som nytillträder efter 2002 års kommunalval.

För den kommun som i sitt lokala PRF-KL avvikit från Kommunförbundets tidigare rekommendationer till normalpensionsreglemente kan ovanstående förslag till beslut behöva ändras eller kompletteras.

En särskild fråga som kan behöva beaktas gäller kommunens tidigare beslut om pensionsrätt för deltidssysselsatta.

Enligt cirkulär 1987:127 punkt 3 rekommenderades kommunerna att besluta om särskild ersättning till deltidssysselsatta förtroendevalda – utan pensionsrätt enligt PRF-KL – för förlorad tjänstepensionsförmån. För s.k. fritidspolitiker (under 40 %) finns denna fråga numera reglerad i 4 kap. 12 § Kommunalagen. Tidigare rekommendation omfattade även deltidssysselsatta (40–99 %). Rekommendationen anknöt vidare till då gällande PRF-KL. Beroende på kommunens tidigare beslut och nuvarande situation med bl.a. gällande bestämmelser för fritidspolitiker kan det finnas skäl till upphävande av tidigare beslut eller nytt beslut anpassat till PBF.

Administration m.m.

För tolkning och tillämpning av bestämmelserna förutsätts att det, liksom tidigare, finns en av kommunfullmäktige utsedd pensionsmyndighet. En ny uppgift för pensionsmyndigheten är nu att utfärda anvisningar för ansökan om pension (PBF § 20 mom. 4).

Med anledning av de nya bestämmelserna om avgångsersättning kan det finnas skäl att kommunen ser över sin administration, upphandling, delegationsordning osv. Denna typ av ersättning är att jämföras med inkomst av tjänst och således inte pension. Härav följer bl.a. att kommunen skall betala arbetsgivaravgifter och att ersättningen därmed för den enskilde är förmånsgrundande för allmän pension.

Frågor m.m.

Frågor i detta ämne besvaras av Anders Mellberg, som också kan biträda vid utformningen av lokala bestämmelser.

Tfn direkt: 08-452 76 28, Mob: 070-319 76 28, E-post: anders.mellberg@svekom.se

Frågor av juridisk art, t.ex. andra ersättningar till förtroendevalda, besvaras i första hand av Staffan Wikell, Kommunalrättssektionen.

Tfn direkt 08-452 75 51, E-post: staffan.wikell@svekom.se

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET

Markus Gustafsson

Anders Mellberg

Bilagor

1. Bestämmelser (2001-06-15) om pension och avgångsersättning för förtroendevalda
2. Kommentarer till Bestämmelser om pension och avgångsersättning för förtroendevalda (PM 2001-06-15)